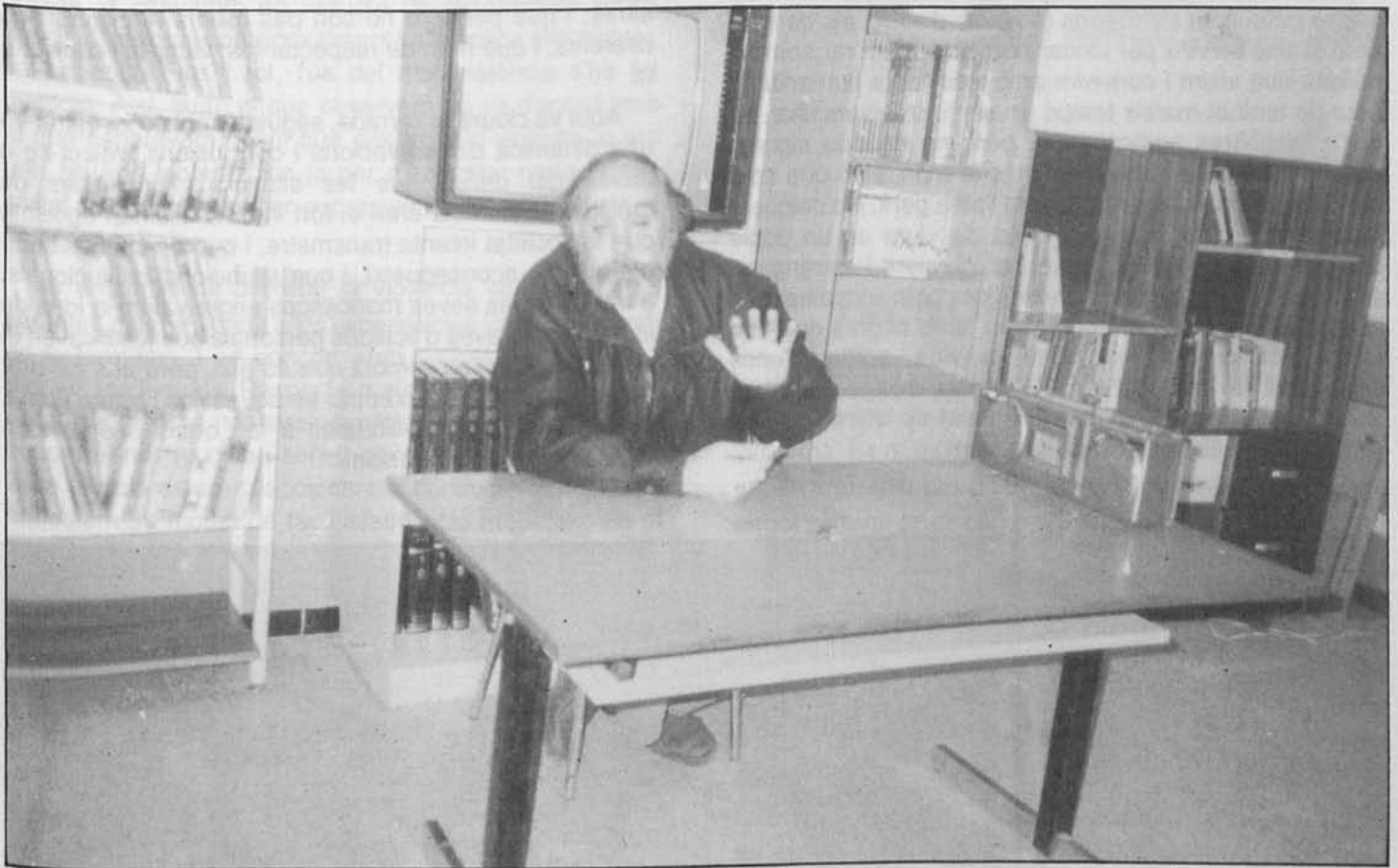

ciutats l'existència de misèria i pobresa. I ja no parlem de les persones grans que viuen i moren soles.

Què podem fer nosaltres per reduir aquest component de violència i agressivitat que comporten els canvis socials abans esmentats?. Els castellans diuen: "Tu y yo seamos buenos y así habrá dos pillos menos". Això de portar-se bé i ser bon noi, és una solució parcial, pot ser una manera d'evadir-se del problema. N'hi ha d'altres que davant d'aquests fets i situacions, diuen: És que és tan gran el problema que nosaltres no podem fer-hi res, o bé: Què podem fer davant d'això que passa molt lluny?. Aquesta actuació encara és pitjor, és la manera egoista de no afrontar els problemes perquè no els tenim a prop o són molt lluny.

Es poden fer coses positives, només cal ser valent, ja se n'han fetes i cal fer-ne més; pensant en el fet de la relació entre pares i escola, el primer que ens cal és un

A l'escola el mestre en sap més, i té més preparació tècnica i pedagògica, però ha d'acceptar que hi ha persones que pensem diferent, i el que no li cal fer és imposar-se amb crits, els càstigs o amenaces, cosa que per altra banda també pot ser que fem a casa. Això d'imposar l'autoritat a través del poder és una de les coses que els nens constaten de l'escola i he tingut ocasió de comprovar-ho en una visita que vaig fer a una escola precisament també amb motiu del tema de la Pau, veient com entraven els alumnes acompanyats pel mestre a la sala on farien la xerrada, ja endevinava amb quin tarannà els tractava el mestre. Aquestes actituds de la violència també es donen en la vida ordinària: poder polític, civil, militar, policíac, religiós, etc.). Llavors el que li cal al mestre, i a nosaltres també, és saber donar raó de les coses amb els qui pensen diferent, confrontar idees, i acceptar-ne, reconèixer que altres opinions igualment

canvi d'actitud personal, pensar que ha d'haver-hi una actitud democràtica de la vida, perquè vivim en un país democràtic, més o menys, però democràtic. Vol dir acceptar que hi ha gent que pensa diferent de nosaltres, amb els quals podem i hem de conviure, i que a vegades no tenim raó. Aquests que pensen o actuen diferent de nosaltres poden ésser els nostres fills, i precisament perquè estem en una societat que canvia tan de pressa com hem vist abans, són diferents de nosaltres, no són millors ni pitjors, sinó diferents, amb uns altres valors i altres postures davant de fets de la vida. Llavors ens cal saber respectar aquestes diferències, evitant situacions de la violència, dictadura o autoritarisme, perquè aquestes actituds radicalitzen postures i no solucionen la convivència, i si això es té present a casa també cal practicar-ho a nivell d'escola, el poble o barri, i treball, de club, etc.

vàlides són i poden ésser diferents de les nostres; i el que és fonamental en el cas dels nens, que tenen l'ull viu, és que siguem coherents entre els que diem i el que practiquem o visquem, perquè els nens són molt sensibles envers les actituds dels pares i mestres, i tenen el sentit de la justícia molt més afinat que nosaltres.

Hem d'estar atents, canviar les nostres actituds i tenir una postura crítica envers la societat en general (societat que hem dit que era canviant, agressiva i violenta). Si mirem la T.V. perquè hi és, i ignorar-la seria fer l'estruç, que la vegin críticament, que no s'ho empassin tot, cal que els adults els ajudem a reflexionar i eixamplar l'horitzó limitat i interessat de les notícies que es poden donar. És bàsic si es toca el tema de la Pau, la justícia, la fam i les guerres de no caure en el parany de dir que com passen molt lluny (Xile, Afganistà o Etiòpia) podem actuar-